

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/23877
Karar No.	2016/57
Tarihi:	18.01.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
5510 S. SGK. /85

- **HİZMET TESPİTİ DAVLARINDA KURUMUN FERİ MÜDAHİL OLARAK GÖSTERİLECEĞİNE İLİŞKİN HÜKMÜN GEÇMİŞE ETKİLİ UYGULANMAYACAĞI**

ÖZETİ Şu durumda, hizmet tespiti davalarında Kurumun ferî müdahilliğine ilişkin hükmün geçmişe yürütüleceği yönündeki düzenlemenin kanun koyucu tarafından benimsenmemiş olması, ayrıca ve özellikle yukarıda değinilen 448. madde kapsamında, Kurum bakımından taraf oluşumu gerçekleştiğinden tamamlanmamış işlemde söz edilemeyeceğinin de belirgin bulunması karşısında 5521 sayılı Kanunun 7. maddesine eklenen 4. fıkranın 11.09.2014 tarihinden önce açılan davalarda uygulanamayacağı açık olmakla, eldeki davada Kurum'un "davalı" gösterilmesi gerekirken ferî müdahil olarak kabul edilmesi ile yargılama giderleri ve vekalet ücretinden sorumlu tutulmaması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Dava, hizmet tespiti istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün, davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1- Dava konusu sübjektif hak ile taraflar arasındaki ilişkinin varlığı medeni usul hukukumuzda "sıfat" olarak tanımlanmaktadır ve bir davada taraf olarak gösterilen kişilerin o dava ile ilgili kimseler olması zorunludur. Taraf ehliyeti, dava ehliyeti ve davayı takip yetkisi, davanın taraflarının kişilikleriyle ilgili olmasına karşın, taraf sıfatı dava konusu sübjektif hakka ilişkindir. Sübjektif bir hakkı dava etme yetkisi kural olarak o hakkın sahibine ait olduğundan, anılan hakka ilişkin bir davada davacı olma sıfatı da hakkın sahibine aittir ve buna aktif husumet denilmektedir. Bir sübjektif hak kendisinden istenebilecek olan kişi ise o hakka uymakla yükümlü olan kimsedir ve bu da pasif husumet olarak adlandırılmaktadır. Sübjektif hakkın sahibi olan kimse ile o hakka uymakla yükümlü bulunan kişinin kimler olduğunun saptanması, bir başka anlatımla davada davacı ve davalı sıfatlarının kimlere ait olduğu hususu, dava konusu hakkın özüne ilişkin maddi hukuk sorunudur. Dava açan veya aleyhine dava açılan kişiler o davada davacı veya davalı olarak taraf sıfatına sahip değillerse, mahkemece dava konusu hakkın esası hakkında inceleme yapılmadan dava sıfat yokluğundan reddedilir ve bu karar davanın dinlenemeyeceğine ilişkin değil esasına yönelik bir karar niteliğindedir. Davacı veya davalıdan birinin taraf sıfatına sahip olmaması durumunda verilecek olan red kararı o davadaki taraflar arasında maddi anlamda kesin hüküm oluştursa da, dava konusu hak ve taraf sıfatına sahip olan kişiler bakımından kesin hükümden söz edilemeyecektir. Dava konusu hakkın özüne ilişkin bir maddi hukuk sorunu olan taraf sıfatı ve sıfat yokluğu, davada taraf olarak görünen kişiler arasında dava konusu hakkın doğumuna engel olan bir itiraz niteliğindedir ve yargılamanın her aşamasında, isteme gerek kalmaksızın mahkemece kendiliğinden gözetilmesi zorunludur.

Yapılan açıklamalar çerçevesinde husumetin, işveren sıfatıyla tüzel kişiliğe haiz O.. M..ne yöneltilmesi gerekirken, karar başlığında davalının isminin Orman Genel Müdürlüğü olarak düzeltilmesi ancak husumetin usule uygun yöneltilmemesi ve kararın da Orman ve Su İşleri Bakanlığı vekiline tebliğ olması isabetsiz olup Mahkemece, öncelikle, husumet yöneltilmesi sağlanacak olan Orman Genel Müdürlüğü'ne dava dilekçesi ve duruşma günü tebliğ edilerek; bu davalının

./..

göstereceği deliller toplandıktan sonra yapılacak değerlendirme sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanılığlı değerlendirme ile yazılı biçimde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

2-6552 sayılı Kanununun 11.09.2014 günü yürürlüğe giren 64. maddesiyle 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 7. maddesine eklenen 4. fıkrada, hizmet akdine tabi çalışmalarını nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda; davanın, Kurum'a re'sen ihbar edileceği, ihbar üzerine, davaya, davalı yanında fer'î müdahil olarak katılan Kurum'un, yanında katıldığı taraf başvurmaya dahi, kanun yoluna başvurabileceği belirtilmiştir. 6552 sayılı Kanun ile ilgili olarak öncesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan hükümet teklifinde, söz konusu düzenleme 54. madde olarak yer almış, izleyen 55. maddede "5521 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir." denildikten sonra "7 nci maddeye bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalarda da uygulanır." hükmü geçici 3. madde olarak öngörülmüş, ancak yasalaşma aşamasında anılan geçici madde çıkarılıp 6552 sayılı Kanun'da bu türden düzenlemeye yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 5521 sayılı Kanununun 15. maddesinde, bu Kanunda açıklık bulunmayan durumlarda Hukuk Muhakemeleri Usûlü Kanunu hükümlerinin uygulanacağı, 01.10.2011 günü yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 66. maddesinde, üçüncü kişinin, davayı kazanmasında hukuki yararı bulunan taraf yanında ve ona yardımcı olmak amacıyla, tahkikat sona erinceye kadar, fer'î müdahil olarak davada yer alabileceği, 447/2. maddesinde, mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 1086 sayılı Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununa yapılan yollamaların, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun bu hükümlerin karşılığını oluşturan maddelerine yapılmış sayılacağı, 448. maddesinde, bu Kanun hükümlerinin, tamamlanmış işlemleri etkilememek kaydıyla derhâl uygulanacağı açıklanmıştır.

Şu durumda, hizmet tespiti davalarında Kurumun ferî müdahilliliğine ilişkin hükmün

geçmişe yürütüleceği yönündeki düzenlemenin kanun koyucu tarafından benimsenmemiş olması, ayrıca ve özellikle yukarıda değinilen 448. madde kapsamında, Kurum bakımından taraf oluşumu gerçekleştiğinden tamamlanmamış işlem den söz edilemeyeceğinin de belirgin bulunması karşısında 5521 sayılı Kanunun 7. maddesine eklenen 4. fıkranın 11.09.2014 tarihinden önce açılan davalarda uygulanamayacağı açık olmakla, eldeki davada Kurum'un "davalı" gösterilmesi gerekirken feri müdahil olarak kabul edilmesi ile yargılama giderleri ve vekalet ücretinden sorumlu tutulmaması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

O halde, davalılar vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve sair yönler incelenmeksizin hüküm bozulmalıdır.

S O N U Ç : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 18.01.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.